

ŠKOFIJSKI LIST

64.

Patronat Vincencijeve družbe za mladino.

O skrbi za zanemarjeno mladino sem že večkrat pisal. Opozarjam na pastirski list vernikom in duhovnikom (Škof. list l. 1910, str. 111 - 113), kjer sem namen in ustroj patronata pojasnil. Opozarjam tudi na letošnjo konferenco gg. dekanov v Ljubljani (Škof. list 1915, str. 68 - 69), kjer sem opozoril na perečo potrebo izredne skrbi radi grozne vojske naših dni. Pri tem sestanku sem obljubil pastirski list gg. duhovnikom in vernikom. Čas zahteva, da obljubo čim prej izpolnim.

1. Gg. duhovnikom.

Naj gg. duhovnikom pokličem v spomin namen in ustroj patronata.

Namen patronata je: skrbeti za varstvo in vzgojo otrok, katere starši zanemarjajo, ali katerim so starši pomrli. Izroče se poštenim družinam ali dobrim zavodom; tu naj bi se versko in nravno lepo vzgojili, pa tudi pripravili za kak življenjski poklic, v katerem bi mogli sami zase skrbeti. Vzgojili naj bi se po stanovih, katerim pripadajo. Kmetiški otroci naj se vzgoje za kmetiško delo, mestni za razne poklice, ki so jim primerni. Člani patronata so v vednem stiku z družinami in z zavodi, katerim so zanemarjene sirote izročili, da morejo vzgojo in pouk nadzirati.

Namen se brez pravega vodstva in brez denarnih pripomočkov ne more doseči. Vodstvo je prevzela Vincencijeva družba v Ljubljani. Na čelu patronata je gospod kanonik dr. Gruden; v vodstvu je več izvršujočih članov. Ti člani imajo nalogo, da v svojem krogu razširjajo idejo patronata, da pobirajo redne prispevke dobrotnikov in deležnikov, da poročajo odboru o otrocih, ki so podpore in varstva potrebni. Po možnosti naj bi se udeleževali mesečnih sej v Ljubljani. Na leto prispevajo po 2 K članarine.

Zraven teh ima društvo še drugih članov, ki naj ga podpirajo gmotno in postanejo deležni njegovega dela. So pa: 1. pokrovitelji, ki plačajo enkrat za vselej ali pa v peterih letnih obrokih

100 K; 2. deležniki, ki plačajo mesečno 20 h; 3. dobrotniki, ki plačajo letno 20 h, ali pa društvene namene pospešujejo s kakim darilom, volilom, ali na katerikoli drugi način.

Gg. duhovnikom nujno naročam, da se patronat organizira v vsaki župniji. Začne naj se koj, da homo na godu m. Vincencija Pavlanskega, dne 19. julija mogli veselo reči: patronat je vpeljan v vse župnije naše škofije. Izvršujočih udov dobiti ne bo preveč težko, saj imamo toliko mož in žena v tretjem redu, saj imamo mnogo deklet v Marijini družbi, mnogo mladeničev v izobraževalnem društvu ali pa v kongregaciji. Na večjih krajih je v raznih društvih karitativni odsek že osnovan. Duhovniki sami bodite izvršujoči člani, ali pa pokrovitelji (saj ne bo preveč težko plačati v petih obrokih letno po 20 K).

Izvršujoči člani naj se zavedajo svoje dolžnosti, da širijo idejo patronata, da nabirajo deležnikov in dobrotnikov in da sami ali po zapornikih pobirajo mesečne prispevke. Da delo ne bo pretežko naj si med seboj razdele vasi, za katere naj se posamezniki zanimajo. Lahko bodo precenili potrebo raznih družin raznih otrok; mogli bodo tudi poiskati družin, ki bi hotele siromašne otroke prevzeti v oskrbo brezplačno, ali za malo plačo. S tem bi se tudi kaki vdovi pomagalo, ki je moža izgubila.

Gospodje, zanetite junaško ljubezen do bližnjega med verniki! Povejte vernikom tudi koristi, ki jih bodo dobivali za svoj trud in za svoje mesečne ali letne prispevke. Najpoprej je trud dobro in pred Bogom zaslužno delo. Denar, darovan za sirote, je naložen pri Bogu, ki ga bo s stoterimi obrestmi poplačal, deloma že na zemlji, gotovo pa v večnosti. Potem se morejo udeležiti raznih odpustkov. In sicer dobe izvršujoči člani popolni odpustek na dan pristopa, na praznike presv. Srca Jezusovega, brezmadežnega spočetja prečiste Device Marije, varstva sv. Jožefa in sv. Vincencija Pavlanskega, ako opravijo izpoved, sv. obhajilo in molijo v namen sv. Očeta. Isti

odpustek dobe tudi ob smrtni uri, ako skesano in pobožno z ustmi ali saj v srcu izgovore ime Jezus. Deležniki in dobrotniki dobe odpustek 7 let in 7 kvadragen enkrat v mesecu, ako dajo redne prispevke za patronat. Enak odpustek dobe zaupniki, ki pobirajo doneske in jih pošiljajo osrednemu odboru. Popolni odpustek dobe v zadnji uri, ako se skesano izpovedo, ali ako to ni mogoče, vsaj skesano kličejo ime Jezus z besedo ali vsaj v srcu.

Patronat ima tudi glasilo: »Krščanski Detoljub«, ki ga brezplačno pošilja izvršujočim članom, deležnikom in dobrotnikom. Poskrbi tudi za podobice v znak sprejema, nabiralne pole in vse drugo, kar je potrebno. Dodam še, da glavni praznik je praznik presvetega Srca Jezusovega, sedež pa pri gg. Lazaristih v cerkvi presvetega božjega Srca Gospodovega.

Pri shodu gg. dekanov sem poročal o dopisu društva Witwen- und Waisenhilfsfond in o svojem odpisu (Škof. list 1915, str. 68—69). Odgovora nisem dobil; sklepam, da z mojimi pomisleki niso bili zadovoljni. In vendar se mora paziti na versko prepričanje in življenje, pa tudi na narodnost družin ali zavodov, katerim bi se naši otroci izročili. Najbolj varni bodo, ako ostanejo doma ali vsaj blizu doma. Zadeva ima svojo versko in nravno stran. Spada torej cerkvi in nam v prvi vrsti. Omenil sem jo in toplo priporočil tudi v knjigi »Instructio pastoralis Labacensis« (pg. 197. sq.)

Izvolite organizacijo začeti koj. Ko bo vojne konec, ko se vrnejo naši možje in mladeniči, ko se bo beda bolj pokazala, jo boste pa še bolj razpletli in razširili. Prečitajte vernikom sledeči pastirski list.

2. Vernikom.

Sedaj v času dolgotrajne vojske veliko molimo zaupajoče v božjo pomoč. Tudi žalujemo, zdihujemo in solze pretakamo. Z Gospodom v Getzemanskem vrtu kličemo: »Oče, naj gre ta kelih proč od nas, toda naj se zgodi po Tvoji sveti volji!« Vemo, da je nad nami in nad vsemi dogodki Bog, naš dobri Oče, Bog, naš usmiljeni Zveličar. Iz tega edino resničnega prepričanja zajemamo obilno tolažbo, da nam naša žalost ni obupna. Saj vendar vemo, da On hoče le našo srečo, najbolj večno, pa tudi časno, dokler ne nasprotuje večni. Ako vam pa pošlje ali ako dopusti časno nesrečo, vam jo pošlje ali dopusti za to, ker je bila radi našega slabega življenja vaša večna sreča v nevarnosti. Po časni nesreči naj bi se zavedeli zopet svojega večnega poklica, se izpreobrnili in življenje zopet tako uravnali, kakor zahteva naša večna korist.

Te misli so popolnoma veljavne tudi za sedanjo svetovno vojsko. V pastirskem listu sem Vam povedal, zakaj jo je Bog dopustil. Pravim dopustil, ne pa naravnost poslal. Ker so narodi po raznih državah od Boga odpadli, ker se je smel javno oznanjevati in z vsemi mogočimi sredstvi razširjevati upor zoper Boga našega Stvarnika, zoper Gospoda Jezusa našega Zveličarja, zoper Sv. Duha, ki nam v katoliški Cerkvi ponuja večne resnice in zveličavnih milosti, ker se je smelo očitno izpodkopavati krščansko življenje, smel sramotiti krščanski zakon, smela razširjevati poželjivost mesa in opomini od strani božjih namestnikov niso prav nič koristili, je Bog narode in države prepustil njihovim strastem: naj le izkusijo, kam bodo prišli brez vere v Boga, kam jih bodo privlekle njihove strasti.

Sedaj vemo: strasti so narode in države pah-nile v svetovno vojsko. Saj vendar vemo, zakaj in kako se je sedanja vojska več let pripravljela in je lani meseca julija izbruhnila. Jok in solze so sad ljudskih strasti. Vojske torej ni naredil Bog, pač pa jo je dopustil, dopustil vse njeno strašno gorje. Hoče pa, da mi to gorje nosimo, da izpregledamo in se vrnemo k Njemu nazaj, in sicer ne le posamezniki, ampak tudi narodi in države: On je najvišji, neomejeni Gospod, njegova volja mora biti vodilo, edino vodilo vsemu našemu osebnemu, narodnemu in državnemu življenju. Ali bomo izpregledali in po tem spoznanju uravnavali svoje življenje, zasebno in javno?

To so prav gotove in nepobitne resnične splošne misli. Na srcu mi pa leži posebno ena misel in ena naloga, ki se gotovo vjema z božjo voljo, vjema z božjimi namer mi v naših časih.

Veliko žena bo vdov, veliko otrok bo sirot. Za marsikatero vemo že sedaj; število njihovo se bo do končne zmage in zagotovljenega miru še precej pomnožilo. Žene vdove in otroci sirote bodo večinoma veliko pomanjkanje trpeli. Kjer je večja kmetija in ni zadolžena, tam bo dobra žena sicer bridko jokala, kjer je izgubila dobrega moža, vendar pa bo kot jaka žena vir solza posušila, odločno nase prevzela vse skrbi za gospodarstvo in za otroke in s pomočjo bo šlo. Posestvo bo rešila, morebiti še zboljšala, otroke bo pošteno, krščansko vzgojila in jim poskrbela za vsakdanji kruh. Zdihnila bo vsak dan: naj bo po volji božji! darovala bo vsak dan zjutraj svojo molitev svoje delo in trpljenje presladkemu Srcu Jezusovemu in šlo bo.

Mnogo družin pa ne bo tako srečnih. Veliko je otrok, posestvo pa majhno, morda celo zadolženo; ali veliko je otrok, posestva nič, za-

služka pa tudi ne, in če gre mati na delo, kdo bo kuhal, kdo na otroke pazil; ali družina je delavska v mestu, v trgu, ki je živela od dnevnega očetovskega zaslužka: sedaj očeta ni, padel je v vojski, ali pa je pohabljen in za delo nesposoben; ali pa so otroci popolnoma osiroteli. Kaj pa s temi siromašnimi vdovami, s temi zapuščenimi otroci? Kaj pričakuje od nas Bog, kaj Gospod in Zveličar naš?

Ni dvoma, da Bog hoče, naj siromakom in zapuščenim pomagamo vsak po svoji moči. Siromaštvo je sam Gospod posvetil: v siromaštvu se je rodil, v siromaštvu je živel in v siromaštvu je umrl. Siromake je blagrovat rekoč: blagor ubogim v duhu, ker njihovo je nebeško kraljestvo. Povedal je, da bo sodnji dan poplačal dela izkazana siromakom, ker vsako tako delo sprejme, kakor da je njemu storjeno: »Pridite, blagodarjeni mojega Očeta! posedite kraljestvo, katero Vam je pripravljeno od začetka sveta. Zakaj lačen sem bil in ste mi dali jesti; žejen sem bil in ste mi dali piti; tujec sem bil in ste me pod streho vzeli; nag sem bil in ste me oblekli; bolan sem bil in ste me obiskali; v ječi sem bil in ste k meni prišli.« (Mat. 25, 34—36.) Ali ne sledi odtod, da moramo siromake spoštovati in jim radi pomagati, ako hočemo priti v nebesa?

Sveto pismo nam to dolžnost kar naravnost zapoveduje. Že v stari zavezi pravi Tobija (4, 7.—11.) »od svojega premoženja dajaj miloščino in svojega obraza ne obračaj od siromaka, da tudi Gospod od tebe ne bo obrnil svojega obličja. Kakor premoreš, tako bodi usmiljen. Ako imaš veliko, obilno dajaj; če imaš malo, si prizadevaj tudi malo rad podeliti. Zakaj dobro plačilo si nabiraš za dan potrebe; ker miloščina reši vsega greha in smrti in ne pusti duši priti v temo.« Kaj ne, lepe besede! Miloščino torej plačuje Bog s posebnim blagoslovom za dušo in telo.

Podobne zapovedi in obljube imamo razen zgoraj omenjenih tudi v novi zavezi. Lepo piše sv. Janez: »Kdor ima premoženje tega sveta in vidi svojega brata, da je v potrebi in zapre svoje srce pred njim; kako prebiva ljubezen božja v njem? Otročiči, ne ljubimo le z besedo in z jezikom, ampak v dejanju in v resnici. (1. Jan. 3, 17).« In kako pretresljivo piše sv. Jakob!: »Sodba brez usmiljenja tistemu, kateri ne dela usmiljenja; usmiljenje pa povzdiguje pri sodbi. Kaj pomaga moji bratje, če kdo pravi, da ima vero, del pa nima? Ga bo li vera mogla zveličati? Ako sta brat in sestra naga in potrebujeta vsakdanjega živeža, reče jima pa kdo izmed

Vas: pojdiva v miru, ogrejta in nasitita se, in jima ne daste, kar je potrebno telesu, kaj bo pomagalo?« (Jak. 2, 13—16).

Naj te besede zadostujejo. Ni dvoma, bližnjemu pomagati smo dolžni. Ker bo pa sedaj vdov in sirot po vsej deželi prav veliko, bo pomoč uspešna in izdatna le, ako se lepo uredi; ako se miloščina nabira in deli tam, kjer je največja potreba. To krščansko nalogo je prevzela družba sv. Vincencija v Ljubljani. Ta družba ima namen, da išče in podpira siromake, ki so zares potrebni. Odkar je pa vedno več zanemarnjenih in zapuščenih otrok posebno po mestih, pa tudi semtertja po deželi, je že pred petimi leti zasnovala poseben odsek, kateremu je naloga skrbeti ravno za take zapuščene in zanemarnjene otroke. Imela je ob koncu leta 1914. že 65 otrok, za katere skrbi, naj bi se krščansko zredili in se tudi kaj naučili, da si bodo mogli sami kruh služiti. Kaj ne, zares dobro delo usmiljenja telesnega in dušnega! Ali se ga ne bi radi udeležili tudi Vi, posebno sedaj, ko potreba raste. Morete se ga; le poslušajte, kako?

Za otroke se ne more poskrbeti brez denarja, brez prostovoljne miloščine, darovane iz ljubezni do Jezusa. V ta namen ima omenjeni odsek Vincencijeve družbe, ki se imenuje patronat, raznovrstne člane, namreč a) deležnike in deležnice, ki plačujejo po 20 vinarjev mesečno; b) dobrotnike in dobrotnice, ki plačujejo 20 vinarjev na leto, ali pa s kako drugo miloščino sodelujejo, ali v oporoki za ta namen kaj zapuste; c) pokrovitelje, ki darujejo enkrat za vselej ali v petih letnih obrokih 100 K; d) in delavne ude, ki plačujejo 2 K na leto, društvo patronat razširjajo, prispevke od deležnikov pobirajo in o potrebi otrok vodstvu poročajo. Vodstvo ima v Ljubljani Osrednje vodstvo Vincencijeve družbe.

Kaj ne, prispevki niso veliki? Mnogi so, ki bi mogli darovati mesečno 20 vinarjev; ako tega ne morejo, bi morda mogli darovati 20 vinarjev vsako leto. Teh članov, ki se imenujejo deležniki in dobrotniki, bi se moglo nabrati v vsaki župniji precej. Ako bi bilo članov veliko, bi iz malih prispevkov narasla velika vsota v pomoč siromašnim in zapuščenim otrokom. N. pr. če bi bilo tisoč deležnikov, ki bi prispevali po 20 vinarjev mesečno, bi to vrglo 200 K na mesec in 2400 K na leto.

Da se pa društvo ustanovi in razširi, mora biti v vsaki župniji nekoliko delavnih udov, ki bi združeni z gosp. župnikom društvo razširjali, prispevke pobirali in o potrebi otrok poročali.

Tretjeredniki, udje Marijinih družb, Orli, ali ni med Vami tako požrtvovalnih članov, da bi bili delavni udje patronata Vincencijeve družbe? Zglasite pri duhovnem pastirju!

Ker je Bog toliko gorje dopustil, je gotovo njegova volja, da pomagamo, kar največ moremo. Za pomoč in miloščino nam bo On podelil obilnega blagoslova, posebno milost, da se izpreobrnemo, z Njim spravimo, v milosti božji ostanemo in srečno umrjemo. Na noge torej! Kar pričakuje od nas Bog, ki je te nadloge pripustil, zahteva pa tudi naravni zakon, ki pravi: »Kar ti želiš, da stori bližnji tebi, to stori bližnjemu

tudi ti.« In ali ne bi srčno želeli in se iz dna srca veselili podpore, ki bi jo dobili, ko bi prišli v potrebo in stisko? Zato nujno prosim, združite se s svojimi duhovnimi pastirji in utemeljite v vsaki župniji društvo: »Patronat sv. Vincencija«.

Blagoslov vsemogočnega Boga Očeta, Sina in Sv. Duha naj pride nad Vas in naj bo vedno nad Vami.

V Ljubljani na praznik sv. Trojice 30. majnika 1915.

† Anton Bonaventura
knezoškof.

65.

Das Patronat des hl. Vinzenz von Paula.

Über das Patronat des hl. Vinzenz von Paula ist einige Male in unserem Diözesanblatt (1910, pg. 111—113, 1915, pg. 68, 69) gesprochen worden. Auch in unserer »Instructio pastoralis (pg. 177, 19.)« habe ich nicht nur über dessen Zwecke und Organisation Mitteilung gemacht, sondern es auch mit den Worten: »Valde desideramus, ut Patronatus ubique in omnibus parochiis nostrae dioecesis propagetur« bestens anempfohlen.

Bitte, die hochwürdigen Seelsorger mögen sich aus den angegebenen Stellen über das Patronat, über dessen Zwecke und Organisation belehren und auch das Volk zur Gründung desselben persönlich und durch Vorlesung des folgenden kurzen Hirtenschreibens einladen.

Den Gläubigen.

Weil sich die Staaten und Völker in ihrem öffentlichen Leben von Gott und seinen Geboten abgewendet haben und die vielen Ermahnungen von Seite der von Gott eingesetzten und bevollmächtigten kirchlichen Behörden erfolglos geblieben sind, hat der allgerechte, ewige Richter die Völker ihren Leidenschaften überlassen, auf daß dieselben durch ihr eigenes Unglück belehrt ihr gottentfremdetes Leben bereuen und ihr öffentliches sowohl als ihr privates Leben wieder nach seinem Willen einrichten würden.

Die Frucht, die bittere Frucht der Leidenschaften, ist der gegenwärtig entflammte Völkerkrieg. Wenn auch Gott der Herr den Krieg nicht gewollt hat, so will er doch, daß wir die Folgen des Krieges reumütigen, bußfertigen Herzens gottergeben tragen, uns zu ihm hinwenden und so all den Kummer zu unserem Seelenheil ausnützen mögen.

Eine traurige Folge des Krieges wird auch darin bestehen, daß die Zahl armer Witwen, vernachlässigter und verlassener Kinder außerordentlich zunehmen dürfte, besonders in Städten und an Industrieorten. Das Elend unserer Mitmenschen, namentlich das Elend verlassener Witwen und Kinder schreit um Hilfe.

Weil Gott dieses Elend zugelassen hat, ist daraus sein Wille ersichtlich, daß wir helfend eingreifen sollen. Vernehmet die Lehren des heiligen Geistes. Sehr ernst ist eine diesbezügliche Mahnung des heiligen Jakob, welcher in seinem Briefe schreibt: »Ein Gericht ohne Erbarmen wird über den ergehen, der nicht Erbarmen geübt hat.« (Jak. 2, 13.) Nicht minder ernst sind die Worte des Liebesjüngers, welcher in seinem ersten Briefe folgende Lehre erteilt: »Wer Güter dieser Welt hat und wenn er seinen Bruder Not leiden sieht, sein Herz vor ihm verschließt, wie bleibt die Liebe Gottes in ihm? Meine Kindlein! lasset uns nicht mit Worten, noch mit der Zunge lieben, sondern in Tat und Wahrheit.« (Joh. 3, 7, 13.) Vernehmet noch die Einladung und die Verdammung aus dem Munde des Heilandes selbst. Zunächst die Einladung am Tage des großen Weltgerichtes: »Kommet, ihr Gesegneten meines Vaters; nehmet das Reich in Besitz, welches euch bereitet ist von der Grundlegung der Welt an; denn ich war hungrig und ihr habet mich gespeist; ich war durstig, und ihr habet mich getränkt; ich war fremd, und ihr habet mich beherbergt; ich war nackt und ihr habet mich bekleidet; ich war krank und ihr habet mich besucht...« Dann folgt die Drohung für denselben schrecklichen Gerichtstag. »Dann wird er auch zu denen auf der Linken

sprechen: weicht von mir ihr Verfluchten in das ewige Feuer, welches dem Teufel und seinen Engeln bereitet ist: denn ich war hungrig und ihr habet mich nicht gespeist; ich war durstig und ihr habet mich nicht getränkt; ich war fremd und ihr habet mich nicht beherbergt; ich war nackt und ihr habet mich nicht bekleidet...« (Math. 25, 34—43.)

Wenn wir in den gewöhnlichen und täglichen Nöten unter Strafe der ewigen Verurteilung Almosen zu geben verpflichtet sind, wie groß wird die Verpflichtung zum Almosengeben erst in den außerordentlichen Nöten sein, in welchen wir uns jetzt befinden! Ich bin überzeugt, daß ihr dieser heiligen Pflicht gerne nachkommen werdet und dies um so mehr, wenn ihr folgende Worte eures Heilandes gründlich und andächtig erwäget: »Wahrlich, ich sage euch, so weit ihr es einem dieser meiner geringsten Brüder getan habet, habet ihr es mir getan... Wahrlich sage ich euch, sofern ihr es einem dieser Geringsten nicht getan habet, habet ihr es auch mir nicht getan«. (Matth. 25, 40. 45.)

Damit jedoch das Almosengeben allseitige Abhilfe bringen kann, muß das Geben und Verteilen geordnet sein. Zu diesem Behufe hat der Laibacher Vinzenz-Verein schon vor fünf Jahren eine Sektion, namens: »Patronat des heiligen Vinzenz« gegründet. Dieses Patronat sorgt für arme, vernachlässigte und verlassene Kinder, welchen es sei es in einer Familie oder in irgend einer Anstalt eine christliche Erziehung und zugleich eine angemessene Ausbildung zu einem passenden Berufe besorgt. Um die nötigen Mittel aufzubringen, hat das Patronat mehrere Arten von Mitgliedern, nämlich a) tätige Mitglieder, welche für die Ausbreitung des Patronates, für die Sammlung der Beiträge, für die Auffindung bedrängter Kinder, für die Berichterstattung an den Vorstand des Vereines sorgen und selbst einen Beitrag von 2 Kronen per Jahr leisten; b) Teilnehmer, welche monatlich 20 h; c) Wohltäter, welche 20 h jährlich beitragen, oder durch ein Geschenk, ein Legat oder was für eine Gabe immer am Werke teilnehmen und d) Protektoren, welche ein für allemal oder in fünf Jahresraten 100 K zum Zwecke des Patronates spenden.

Werden sich nicht in jeder Pfarre Teilnehmer, Wohltäter und auch tätige Mitglieder finden können? Wird es denn nicht recht vielen mög-

lich sein, wenn nicht monatlich, wenigstens jährlich 20 h Almosen zu spenden? O wie viel Geld wird unnützer Weise verausgabt! Wendet Euch an Euere Seelsorger und gründet zugleich mit ihnen das Patronat in Euerer Pfarre. Der Segen Gottes für Zeit und Ewigkeit wird nicht ausbleiben.

Diesem Werke sind auch zahlreiche und sehr ausgiebige Ablässe verliehen worden. Zunächst den tätigen Mitgliedern ein vollkommener Ablass am Tage der Aufnahme, am Patronatsfeste nämlich am Herz-Jesu-Feste, am Feste der unbefleckten Empfängnis Mariens, am Schutzfeste des heiligen Josef und am Feste des heiligen Vinzenz von Paula, falls sie die heiligen Sakramente empfangen und auf die Meinung des heiligen Vaters beten; ebenfalls ein vollkommener Ablass auch in der Sterbestunde, wenn sie zerknirscht und andächtig mit dem Munde oder wenigstens im Herzen den süßen Namen Jesus aussprechen.

Den Teilnehmern und allen übrigen Wohltätern wird verliehen ein Ablass von 7 Jahren und 7 Quadranten einmal im Monate, wenn sie den Beitrag per 20 h regelmässig abliefern; desselben Ablasses werden teilhaftig auch jene Vertrauenspersonen, welche die Beiträge sammeln und an die Zentralstelle senden; auch diese Klasse von Mitgliedern erhält einen vollkommenen Ablass in der Sterbestunde, wenn sie die heilige Beicht verrichten, oder im Falle der Unmöglichkeit wenigstens den Namen Jesu mit dem Munde oder wenigstens im Herzen reumütig aussprechen.

Nicht wahr, auch durch diese sicheren geistigen Vorteile, welche für die Ewigkeit von der größten Bedeutung sind, werdet Ihr Euch mächtig angetrieben fühlen, dem Patronate, wenn nicht als tätige Mitglieder, doch als Teilnehmer oder wenigstens als Wohltäter beizutreten. Wie nutz- und segensbringend für unsere ganze Diözese würde es sein, wenn wir heute am Feste des heiligen Vinzenz am 19. Juli sagen könnten, in allen, oder beinahe in allen Pfarren ist das Patronat des heiligen Vinzenz eingeführt worden. Es geschehe! Amen.

Laibach am heiligen Dreifaltigkeitsfeste den 30. Mai 1915.

† Anton Bonaventura
Fürstbischof.

Instructio pastoralis Labacensis.

Lani sem sinodo že sklical. Radi napovedane in začete vojske sem jo moral odpovedati. Ker so od zadnje sinode leta 1908. do sedaj izšli silno važni rimski dekreti, posebno o zakramentih svetega Rešnjega Telesa in sv. pokore, ker se je versko in socialno življenje od prve sinode leta 1903. silno razširilo, in ker ne vemo, kdaj bo kaka sinoda mogoča, sem sklenil izdati knjigo: »Instructio pastoralis Labacensis«, ki naj ima isto veljavo, kakor sinoda.

Upam, da boste vsi gospodje knjigo prav radi sprejeli, saj ste z menoj vsi sodelovali. Stavil sem navodila, dal ponatisniti in jih poslal vsem gospodom župnikom, naj bi jih preudarili, na shodih preresetavali in mi svoje morebitne želje ali pomisleke sporočili. To se je zgodilo. Prav mnogo nasvetov in želja sem uvažil. O tem se gospodje prav lahko sami prepričate. Prav na vsako željo in opombo se pa nisem mogel ozirati.

»Instructio« ima dva dela. Prvi del (pg. 9—186) je bolj teoretičen, drugi (pg. 189—283) je bolj praktičen. V prvem delu je titulus I. de Sacramentis, titulus II. de multiplici actione cleri. V drugem delu je kratko navodilo staršem o verskem pouku malih otrok (pg. 189—262), priprava otrok za prvo izpoved (pg. 263—270), priprava za prvo sv. obhajilo (pg. 271—277), in priprava za sv. birmo (pg. 278—283).

Priprava za sv. zakramente so že posebej ponatisnjene v malem zvezku, ki ima 43 strani. Namenjen je gospodom katehetom. Dobi se edino v Katoliški bukvarni v Ljubljani. — Navodilo staršem je dotiskano in se sedaj polagoma sešiva. To navodilo se pošlje župnim uradom. Vsak dobi toliko zvezkov, da jih pride pet na sto oseb. Cena bo najmanjša; samo stroški za tisk naj se pokrijejo. Gospodje naj jih razdele materam. Pri pouku mater naj jim knjigo razlože. Ima dva dela, ki gresta pararelno eden z drugim: veronauk in molitve: na kar naj se matere posebno opozore. Pozneje se bo to navodilo dobivalo tudi v Katoliški bukvarni, morda

nekoliko bolj drago, ker mora bukvarna imeti svoj trud poplačan.

Gospodom dekanom naročam, naj se »Instructio« čita pri shodih Sodalitatis, kjer naj se gospodje vnemajo, da se bodo po navodilih ravnali. Pri kanonični vizitaciji naj se gospodje dekani p epričajo, kako se navodila vrše. Gospod profesor duh. pastirstva naj v razlagi in pri izpraševanju »Instructio« vpošteva.

Knjigo dobe vsi župni uradi po pošti. Res, draga je, namreč v platno vez. 7 K. Draga je pa za to, ker se je ves tekst dvakrat stavil in dvakrat ponatisnil. Vsaka župnija plača en zvezek, ali kjer je kaplan tudi dva iz cerkvenih tekočih dohodkov. Denar naj se pošilja koj, da se vsaj deloma pokrijejo stroški v Katoliški tiskarni. Zvezki plačani s cerkvenim denarjem ostanejo v arhivu.

Sedaj pa izročim knjigo svojim dobrim gg. duhovnikom, da bi se v pastirovanju po njej ravnali in storili prav mnogo za verski napredek našega vernega ljudstva. Naj za vse velja četrta zapoved božja, ki ima obljubo posebnega blagoslova. Pa tudi v srcu čutimo: kolikor več delamo in sicer ravno v pokorščini po cerkvenih navodilih, toliko bolj nam raste veselje do dela, toliko bolj čil in gibčen nam je razum, toliko bolj čvrsto telo in nekak poseben pogum prevzame naša srca, pa se ne vstrašimo nobene tega truda in napora.

Molimo nekoliko k prečisti Devici Mariji in posebno k božjemu Srcu Jezusovemu, klečimo večkrat pred tabernakljem! Vnelo se nam bo srce plamteče ljubezni do Jezusa in negremagljive ljubezni do neumrjočih duš nam izročeni vernikov. V taki ljubezni bomo delali radi in stanovitno in naporno, samo da rešimo duše in kri Jezusova ne bo prelita zastonj. Fiat! Fiat!

V Ljubljani infra Octavam Pentecostes 1915.

† Anton Bonaventura
knezoškof.

67.

Poroke pred namestnikom (per procuratorem).

C. kr. deželna vlada za Kranjsko sporoča z dopisom z dne 11. maja 1915, št. 10.965 semkaj:

Laut Erlasses des k. k. Ministeriums für Kultus und Unterricht vom 6. Mai 1915, Z. 10.291 wurde dem Ministerium für Landesverteidigung zur Kenntnis gebracht, daß seitens einzelner Pfarrämter im Falle der Eheschließung im Felde stehender Gendarmerieunteroffiziere durch Stellvertreter außer den im § 76 des a. b. G. B. vorgesehenen Formalitäten und den kirchlichen Dispensen auch die schriftliche Bestätigung darüber verlangt wurde, daß der Bräutigam am Trauungstage auch noch am Leben sei.

Das Ministerium für Landesverteidigung hat nun unterm 6. April 1915, Z. 1089 darauf hingewiesen, daß der geforderte Nachweis, daß der Bräutigam am Trauungstage noch am Leben sei, schon nach der ganzen Sachlage nur schwer und wenn er genau auf den Zeitpunkt der Eheschließung abgestellt sein soll, überhaupt nicht zu erbringen — zumal Telegraph und Telephon nicht benützt werden können, — demnach also ziemlich wertlos und die Beibringung eines solchen Nachweises weder vom bürgerlichen Gesetzbuche noch — insoweit es sich um Eheschließungen vor dem katholischen Pfarrer handle — vom Kirchenrechte gefordert sei.

Da es sich nun bei den erwähnten Eheschließungen meist um die Legitimierung unehelicher Kinder und die Ermöglichung ihrer allfälligen Versorgung handelt, erscheine es im

öffentlichen Interesse gelegen, daß für diese Eheschließungen nicht unnötige, im Gesetze nicht vorgesehene und zudem ziemlich wertlose — weil unzuverlässige — Formalitäten festgestellt werden.

Dagegen wäre im Sinne einer Anregung des k. und k. Apostolischen Feldvikariates die allgemeine Einführung des in der Erzdiözese Prag in derartigen Fällen beobachteten Vorganges, wornach die Braut aufgefordert wird, dem im Felde stehenden Bräutigam den Vollzug der Trauung durch den Bevollmächtigten anzuzeigen und ihn aufzufordern, daß er in der Retourantwort die erfolgte Trauung zur Kenntnis nehme, welche Bestätigung den übrigen Trauungsdokumenten als Beweis, daß der Bräutigam seine Vollmacht nicht widerrufen hat, beigeschlossen wird, im Interesse der Rechtssicherheit empfehlenswert.

Hievon beehrt sich die k. k. Landesregierung das hochwürdige fürstbischöfliche Ordinariat mit dem diensthöfflichen Ersuchen in die Kenntnis zu setzen, die unterstehenden Pfarrämter auf die oberwähnte Anregung des k. u. k. Apostolischen Feldvikariates im geeigneten Wege mit der Weisung aufmerksam machen zu wollen, bei sich ergebenden Fällen den gleichen Vorgang einzuhalten.

Ko se častiti župni uradi o tem obveščajo, se jim naroča, naj se v prihodnje ravnajo po tem navodilu.

68.

Nabirka milih darov za pogorelce v Knapah.

Dne 7. maja 1915 je nastal v vasi Knape, župnije Bukovšica, hud požar. Pogorelo je do tal osem hiš z gospodarskimi poslopji vred, poleg tega mnogo obleke, hišne oprave, orodja, žita, krme, denarja in živine. Pogorelci so bili

razen enega sicer vsi zavarovani, toda le za male vsote. — Častiti župni uradi naj napravijo za nesrečne pogorelce v cerkvi nabirko in naj nabrani znesek odpošljejo naravnost župnemu uradu v Bukovšici, pošta Selca nad Škofjo Loko.

69.

Različne opazke.

Vsled prošnje c. kr. finančnega ravnateljstva v Ljubljani z dne 8. maja 1915, št. A IV. 460,8, se župnim uradom naroča, naj vernikom pojasni, da ne bodo drobnega denarja skrivali, ker se vsled tega čuti veliko pomanjkanje drobiža,

kljub temu, da se kuje nov drobiž. Skrivanje nima nobenega pomena, ker bi oblasti lahko drobiž preklicale in vzele iz prometa, kar bi bilo dotičnikom le v škodo.

70.

Slovstvo.

Psalmi et Cantica secundum ordinem in Psalterio Romano. I. Dominica. Razložil † Anton Bonaventura, škof ljubljanski. V Ljubljani 1915. — Psalmi so naša vsakdanja molitev. Na dneve tedna so tako porazdeljeni, da vsak teden pridejo na vrsto prav vsi. Krasni so; misli so navadno posebno globoke in visoke; besede, oblike, podobe so zares pesniške. Toda iz mnogo razlogov so psalmi težko razumljivi. In kako neugodno, mučno je opravljati molitve, katerih pomen mi ni jasen! Molitev je dolgočasna in prav lahko postane mehanično čitanje temnih psalmov. Kako pa gre molitev iz srca in mu daje premnogo duhovnega užitka, ako se psalmi razumejo!

To premišljevanje me je nagnilo, da sem psalme sam proučeval in da sem sklenil, naj bi gg. duhovnikom pripravil jasno, ne pretežko, vendar zadostno razlago. Letos po zimi sem molil, premišljeval in pisal. Odločil sem se, da razložim psalme ne po navadnem redu, kakor so v sv. pismu, ampak po redu našega psalte-

rija. Za vsak dan izide poseben zvezek; nazadnje se pripravi skupen cnot. Upam, da bo gospodom všeč in bo delo bolj porabljivo. Pri vsakem psalmu opišem v uvodu oni zgodovinski dogodek, ali ono notranje razpoloženje, ki je bilo povod za prelepo pesem; vsak psalm razdelim v kitice, da se misli laglje zasledujejo. Za uvodom pride razlaga; z latinskim besedilom gre paralelno slovenska prestava in potrebna razlaga; pod črto so razna koristna pojasnila. H koncu dodam nekoliko misli za duhovnika, ki nehote iz psalma prihajajo. Hotel sem gospodom kar največ koristiti.

V rokopisu je delo skoro dovršeno. Ako ne pridejo posebne ovire radi vojske, se bo tiskala vsak teden ena pola in bo vsaka dva mesca izšel po en zvezek: ravno časa dovolj, da boste gospodje izdani zvezek polagoma prečitali. Izšel je prvi zvezek, ki obsega vse psalme za nedeljo. Ima 108 strani. Velja 1 K 30 h. Dobi se edino v Katoliški bukvarni v Ljubljani. — Dr. Anton Bonaventura Jeglič, knezoškof.

71.

Škofijska kronika.

Imenovan je bil g. dr. Franc Trdan, namestni učitelj na kn. šk. gimnaziji v Št. Vidu nad Ljubljano, za pravega gimn. učitelja z naslovom profesor.

V vojno službo je bil poklican dr. Izidor Cankar, prefekt v Marijanišču itd. v Ljubljani.

Umrla sta gg.: Janez Bevc, kaplan v pokoju, v Velikih Laščah dne 9. maja 1915 in Franc Šolar, duhovnik v pokoju v Stari Loki, dne 23. maja 1915. Se priporočata čč. gg. sobratom v molitev.

Knezoškofijski ordinariat v Ljubljani, dne 4. junija 1915.

Vseb'na: 64. Patronat Vincencijeve družbe za mladino. — 65. Das Patronat des hl. Vinzenz von Paula. — 66. Instructio pastoralis Labacensis. — 67. Poroke pred namestnikom (per procuratorem). — 68. Nabirka milih darov za pogorelce v Knapah. — 69. Različne opazke. — 70. Slovstvo. — 71. Škofijska kronika.

Izdajatelj kn. šk. ordinariat. — Odgovorni urednik **Vikto: Steska**. — Tiskala Katoliška tiskarna.